

PŘÍLOHA INFORMACÍ PRO ORGÁNY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍHO ŘÁDU časopisu Urbanismus a územní rozvoj

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH

SBÍRKA ZÁKONŮ 1999

Částka 30 – čís. 78

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody, ve znění nařízení vlády č. 174/1998 Sb. Účinnost od 1. 10. 1999.

Částka 30 – čís. 81

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 178/1997 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky. Účinnost od 1. 10. 1999.

Částka 33

Opatření Českého statistického úřadu k zavedení klasifikace územních statistických jednotek. Účinnost od 1. 1. 2000.

Částka 36 – čís. 95

Zákon o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu ČR, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 25.5.1999.

Částka 36 – čís. 97

Zákon, kterým se mění zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 25. 5. 1999.

Částka 36 – čís. 98

Zákon, kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona č. 10/1993 Sb. Účinnost od 25. 5. 1999.

Částka 37 – čís. 100

Nařízení vlády o ochraně před povodněmi. Účinnost od 1. 7. 1999.

Částka 37 – čís. 101

Vyhláška MDaS, kterou se mění vyhláška č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví. Účinnost od 1.6.1999.

Částka 39 – čís. 106

Zákon o svobodném přístupu k informacím. Účinnost od 1. 1. 2000.

Částka 41

Redakční sdělení o opravě chyb v zákonu č. 95/1999 Sb.

Částka 47 – čís. 127

Vyhláška Ministerstva financí, kterou se mění vyhláška MF č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Účinnost od 1.7.1999.

Částka 48 – čís. 128

Zákon, kterým se mění zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 9. 1999.

VĚSTNÍK MMR

(stálá příloha odborného periodika Obec a finance)

Číslo 3/99

- Okresní úřady jako nadřízené orgány územního plánování a jejich činnost po novele stavebního zákona.
- Dokumentace staveb podléhající dozoru Inspektorátu bezpečnosti práce podle zákona č. 174/1968 Sb.
- K postupu orgánů hygienické služby podle stavebního zákona po jeho novele zákonem č. 83/1998 Sb.
- Součinnost stavebních úřadů a orgánů hygienické služby, závazný posudek ke kolaudaci stavby.
- Problematika odstraňování telekomunikačních staveb.
- Která zařízení pro chov včel se považují za stavbu.
- Zřizování výtahů v bytových domech.
- Povolení pro společné televizní antény.

VĚSTNÍK MŽP

Částka 5/1999

Sdělení sekretariátu rozkladové komise o výkladech právních předpisů, přijatých výkladovou komisí ministra; pod č. 7/1999 je publikováno stanovisko:

„Posuzování změn staveb a změn v jejich užívání z hlediska vlivů na životní prostředí.“

(K ustanovení § 1 a § 2 zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí)

I. Předmětem posuzování podle ustanovení § 1 zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon“), jsou nejen připravované stavby, ale i změny dokončených staveb, změny v užívání dokončených staveb a změny staveb před jejich dokončením (dále jen „změny“), pokud:

1. se změnou dosáhne limitů nebo vlastností uvedených v příloze č. 1 nebo č. 2 zákona, jestliže stavba těchto limitů nebo vlastností před změnou nedosahovala; předmětem posuzování přitom bude celá stavba, protože daná změna způsobila vznik „nové“ nadlimitní stavby,
2. se jedná o změnu, kterou se mění nadlimitní stavba (posuzování se omezí na rozsah provedených změn, přičemž může jít i o změny takového rozsahu, že posouzení zahrne celou stavbu,
3. se jedná o změnu podlimitní stavby, při splnění podmínek podle § 2 odst. 2 zákona; rovněž v těchto případech bude záležit na rozsahu provedených změn; přitom příslušný orgán může v těchto případech od posuzování zcela upustit (§ 5 odst. 4 zákona).

Předmětem posuzování však nejsou změny uvedené v bodě č. 2 a 3, pokud se nedotýkají provozní kapacity, technologie provozu nebo způsobu užívání.

II. Činnosti, technologie, rozvojové koncepce, programy a výrobky se v případě změn posoudí vždy jako celek, tedy nikoli pouze v rozsahu projednávaných změn.

III. Tímto výkladem se ruší výklad č. I/EIA/92, publikovaný ve Věstníku MŽP č. 5/1992. “

Za textem stanoviska je připojeno jeho odůvodnění.

PRÁVNÍ RÁDCE

Číslo 6/1999

Ing. arch. Václav Vondrášek: Povolování staveb a památková péče v Praze.

Autor v článku poukazuje na řadu nejasností při aplikaci zákona o státní památkové péči v souvislosti s řízeními vedenými podle stavebního zákona.

SOUDNÍ JUDIKATURA ve věcech správních

Z obsahu čísla 5/1999

- č. 419 (z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4.12.1997, čj. 5 A 88/97–26). Rozhodnutí procesní povahy. Z usnesení vyplývá: **Rozhodnutí správního orgánu, že určít osoba není účastníkem řízení (§ 14 správního řádu), je rozhodnutím procesní povahy, které je z přezkumu soudem vyloučeno [§ 248 odst. 2 písm. e) a. s. ř.].**
- č. 424 (z rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12.11.1998, čj. 22 Ca 144/98–30). Náležitosti plné moci zástupce účastníků správního řízení. Z rozsudku vyplývá: **Z ustanovení § 17 správního řádu nelze dovodit povinnost úředně ověřit podpis zmocnitel na plné moci a stejně tak nelze dovodit, že plná moc musí splňovat všechny požadavky na smlouvu samotnou.**

Z obsahu čísla 6/1999

- č. 428 (z rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 24.3.1998, čj. 6 A 198/59–27). Oprava zjevné chyby správního rozhodnutí. Z rozsudku vyplývá: **Postup podle ustanovení § 47 odst. 6 správního řádu nelze použít, jestliže by se opravou měnil smysl (vlastní obsah) výroku rozhodnutí.**
- č. 433 (z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9.9.1998 čj. 10 Ca 154/98–21). Poplatek za užívání kiosku na veřejném prostranství. Z rozsudku vyplývá. **Stavba kiosku, zahrnující venkovní stavebně upravený prostor pro poskytování služeb, je zvláštním užíváním veřejného prostranství, které podléhá poplatkové povinnosti podle § 4 zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.**

Z obsahu čísla 7/1999

- č. 439 (z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29.1.1999 čj. 30 Ca 152/98–19). Stavební zákon a stanoviska dotčených orgánů státní správy – k § 126 a 136 SZ. Z rozsudku vyplývá:

I. Podle § 126 odst. 1 stavebního zákona rozhoduje stavební úřad v řízeních, vedených podle tohoto zákona, jen v dohodě, popřípadě se souhlasem orgánu státní správy, která hájí zájmy chráněné zvláštními předpisy. Z citovaného ustanovení vyplývá pro stavební úřad povinnost koordinovat stanoviska dotčených orgánů státní správy k předmětům jím vedených řízení, a to včetně stanoviska svého. Pokud se to nezdaří, stavební úřad musí zajistit řešení protichůdných stanovisek jako rozpor podle § 136 stavebního zákona.

II. Orgány veřejné správy, které v řízeních podle stavebního zákona zabezpečují ochranu jednotlivých složek životního prostředí a jiných zvláštních zájmů, nejsou orgány, jejichž posláním je řešení funkčního využití území, stanovení zásad jeho organizace a rozvoje. V takovýchto řízeních jsou proto pouze dotčenými orgány státní správy. Jejich negativní stanoviska, vyjádření, posudky atd. k předmětu řízení proto ještě samy o sobě neznamenají konec požadovaným opatřením podle stavebního zákona. Dojde-li totiž mezi správními orgány při projednávání územně plánovací dokumentace, územním řízením, stavebním řízením nebo při jiných řízeních podle stavebního zákona k protichůdným stanoviskům, je třeba je řešit podle § 126 čj. 136 stavebního zákona, přičemž kompetentním rozhodovat o vzniklých rozporech, které se dohodou nepodařilo odstranit, je Ministerstvo pro místní rozvoj. Ustanovení § 136 stavebního zákona však nelze použít v případech, v nichž příslušné orgány státní správy vydávají ve věci správní rozhodnutí podle zvláštních předpisů.

Z obsahu čísla 8/1999

- č. 446 (z rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2.2.1999 čj. 30 Ca 158/98–18). Odstranění stavby. Občansko-právní námitky ve stavebním řízení. Z rozsudku vyplývá:
- I. Rozhodnutí o odstranění stavby podle §88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nestačí odůvodnit jen obecnými pojmy, např. tvrzením, že dodatečné povolení stavby je v rozporu s požadavky na ochranu zájmů společnosti, se zásadami urbanistického**

začleňování staveb do území, architektonickými zásadami atd. Vždy je třeba zdůvodnit, čím konkrétně je stavba v rozporu se zájmy společnosti, obecnými požadavky na výstavbu a v jakém směru by je narušovala. Jsou-li důvodem pro rozhodnutí také příčiny estetické, proporcionální či výtvarné, musí správní orgány své úvahy o krasocitu do důvodů rozhodnutí pojmout.

II. Vyskytne-li se v řízení podle stavebního zákona občanskoprávní námítka, řeší ji stavební úřad podle § 137 stavebního zákona. Jde-li o námítka, která – kdyby se zjistilo její oprávnění – by znemožnila uskutečnit požadované opatření nebo by umožnila jeho uskutečnění jen v podstatně jiné míře či formě, odkáže s ní stavební úřad na soud toho účastníka řízení, který tuto námítka uplatnil.

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Číslo 23

RNDr. Jiří Klíma. MMR: Šance pro panelové domy.

Informace, názory a statistiky, týkající se oprav závad panelových bytových domů (současný stav, programové záměry a cíle, finanční zdroje pro opravy).

Číslo 25

Rozhovor s JUDr. P. Zářeckým, náměstkem ministra vnitra pro legislativu a místní správu, zaměřený na některé aktuální otázky související s výkonem státní správy, prací ústředních orgánů a OkÚ, aplikací právních předpisů, přípravou legislativního zajištění reformy veřejné správy aj.

„Poslanci doporučují jednotný úřad veřejné správy“; informace o projednávání návrhu koncepce reformy veřejné správy v Poslanecké sněmovně dne 19. května 1999.

Číslo 26

Doc JUDr. O. Vidláková: K diskusi kolem reformy veřejné správy. Názory a poznámky k probíhajícím jednáním týkajícím se přípravy reformy veřejné správy, zejména k otázkám spojení či oddělení státní správy a samosprávy.

STAVITEL

Číslo 5/1999

Právnícké minimum – stavební zákon XXVII.

Pokračování seriálu je zaměřeno na zabezpečovací práce (dokončení), státní stavební příspěvek, vyklizení stavby a státní stavební dohled.

Číslo 6/1999

Právnícké minimum – stavební zákon XXVIII.

Článek je věnován problematice státního stavebního dohledu.

JUDr. Ing. O. Vobořil: Nová funkce ve stavebním řízení?

Autor se v článku zabývá vedenými úvahami o tom, že ve vyhrazených stavebních záležitostech by mohlo být rozhodování o některých druzích staveb svěřeno pověřeným fyzickým osobám. Seznamuje s obdobnou úpravou existující v Anglii a Bavorsku a se záměry obsaženými v návrhu tezí k přípravě nových předpisů veřejného stavebního práva a vyjadřuje náměty na právní řešení funkce a postavení pověřených stavebních inspektorů.

Ing. Stanislav Zach: Předmět daně ze staveb – černé stavby dražší. Informace z oblasti daní ze staveb ve vztahu ke kolaudačnímu rozhodnutí, podrobněji jsou rozebírány 3 varianty užívání stavby bez kolaudace.

VIDANÉ PUBLIKACE

Doležal, Lanč, Sakař: Stavební právo, díl I. Vydalo nakladatelství Polygon, 1999, 209 stran.

INFORMACE A STANOVISKA

K postupu orgánů hygienické služby podle stavebního zákona, po novele zákonem č. 83/1998 Sb.

(stanovisko zpracované MZdr – Hlavním hygienikem v součinnosti s odborem stavebního řádu MMR v lednu 1999)

Zákon č. 83/1998 Sb., který je zatím poslední novelou stavebního zákona, nabývající účinnosti dnem 1. července 1998, obsahuje i novelu zákona o péči o zdraví lidu, a to té jeho části, která upravuje rozsah návrhů, které je nutno, ve vztahu k řízení podle stavebního zákona předložit k závaznému posudku orgánu hygienické služby. Novela uvádí, že jde o návrhy územního plánu velkého územního celku, územního plánu obce a regulačního plánu, návrhy projektové dokumentace staveb (s výjimkou staveb jednoduchých a staveb nevyžadujících stavební povolení), změn v užívání stavby, návrhy na kolaudaci a návrhy ochranných pásem, které orgány hygienické služby vydávají v rozsahu a za podmínky prováděcích předpisů, vydaných k zákonu o péči o zdraví lidu.

Podřazení návrhů režimu závazných posudků podle § 4 odst. 2 a 3 zákona o péči o zdraví lidu, má za následek, že podle § 4 odst. 1 citovaného zákona orgány, kterým náleží schvalovat opatření, k nimž je třeba závazného posudku orgánu hygienické služby (v daném případě stavební úřady), nesmějí k těmto opatřením dát svůj souhlas bez takového kladného posudku. Nad tento režim, modifikovaný stavebním zákonem v případech nečinnosti správního orgánu ve stanovené lhůtě, je ve stavebním zákoně upravena řada dalších řízení, v nichž předkládané návrhy nepodléhají ve smyslu § 4 odst. 2 a 3 zákona o péči o zdraví lidu závaznému posudku. Komplexnost posouzení návrhů v těchto řízeních předpokládá, že se k nim, ze zvláštních hledisek upravených příslušnými právními předpisy, vyjádří dotčené orgány státní správy. Přitom dotčeným orgánem státní správy je podle §126 stavebního zákona ten orgán, který hájí na základě příslušných právních předpisů zvláštní zájmy, dotčené v řízeních podle stavebního zákona (bezpečnostní, požární, hygienické).

Zájmy, které hájí orgány hygienické služby, jsou ochrana zdraví před hlukem, vibracemi, neionizujícím zářením, znečištěným ovzduším, jakož i další otázky, svěřené odbornému usměrňování orgány hygienické služby, tj. stav sídlišť, rekreačních a lázeňských oblastí, obytných a jiných budov, veřejně přístupných míst a okolí

závodů a zařízení. K těmto otázkám se orgán hygienické služby vyjadřuje na základě právní úpravy, obsažené v zákoně o péči o zdraví lidu a jeho prováděcích předpisech (zejména ve vyhlášce č. 13/1977 Sb. a souvisejících směrnících registrovaných ve Sbírce zákonů, vyhlášce č. 408/1990 Sb. a vyhlášce č. 45/1996 Sb., stanoviskem. V tomto smyslu bude orgán hygienické služby dotčeným orgánem státní správy zejména podle § 20 odst. 3, § 21 odst. 2, § 36 (s výjimkou řízení o dělení a scelování pozemků), § 41 odst. 2 a 3, § 61 odst. 5 a 6 a § 84 stavebního zákona. Pro postup stavebních úřadů však v těchto případech neplatí shora popsáný režim § 4 odst. 1 zákona o péči o zdraví lidu, nýbrž pouze stavební zákon.

K pravomocem obcí, které nejsou stavebním úřadem, podle § 124 stavebního zákona.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu MMR ze dne 17. 5. 1999 čj. K-97/99)

Ustanovení § 124 stavebního zákona umožňuje okresnímu úřadu určit, že obec bude vykonávat část pravomocí stavebního úřadu. Rozsah této pravomoci je v odstavci 1, písm. a) až f) vymezen taxativně a okresní úřad jej nemůže zužovat ani rozšiřovat. K jednotlivým ustanovením lze uvést:

- ad a) obce mohou v rámci výkonu přenesené části pravomocí stavebního úřadu „vydávat stavební povolení na stavební úpravy jednoduchých staveb, pokud nejde o kulturní památky“. S výjimkou z logiky věci vyplývajícího požadavku, aby stavební úpravou stavba neztratila charakter jednoduché stavby, nevyplývají z uvedené díkce zákona žádná další omezení či zúžení této kompetence; ustanovení např. neurčuje, že by obce směly vydávat stavební povolení jen na stavební úpravy, kterými se pouze mění vzhled stavby nebo se zasahuje do nosných konstrukcí. Není proto ani důvod vyčleňovat z pravomoci, přenesené na obce pod písmenem a), povolování takových stavebních úprav, které podmiňují změnu v užívání stavby nebo její části, zůstane-li stavbě zachován charakter jednoduché stavby. Po dokončení povolené stavební úpravy obec – příslušná jako stavební úřad – tuto změnu stavby i kolauduje. Ve výsledném kolaudačním rozhodnutí (nikoliv v rozhodnutí o změně v užívání stavby) se zároveň vysloví nový účel užívání stavby. Ustanovení § 124 odst. 1 písm. a) a e) je třeba z hlediska kompetence považovat ve vztahu k § 77 a 85 stavebního zákona (u staveb jednoduchých, nejde-li o kulturní památky) za ustanovení speciální.
- ad b) Podle tohoto ustanovení může obec určovat, zda jí ohlášené drobné stavby, stavební úpravy a udržovací práce vyžadují stavební povolení a v těchto případech stavební povolení vydávat (s výjimkou kulturních památek). Pod stavebními úpravami a udržovacími pracemi nutno v této souvislosti rozumět úpravy a práce na všech stavbách, protože zde není stanoveno žádné omezení. Ani ustanovení § 55 odst. 2, 3 stavebního zákona nerozlišuje způsob ohlašování stavebních úprav a udržovacích prací na drobných, jednoduchých a ostatních stavbách.
- ad c) Souhlasíme s názorem, že nařizovat odstranění povolených informačních, reklamních a propagačních zařízení lze podle § 93 odst. 2, nepovolených zařízení podle § 88 odst. 1 písm. b)

stavebního zákona; vždy však za podmínek uvedených v citovaných ustanoveních.

- ad d) K odstranění drobné stavby postačí podle § 88 odst. 5 stavebního zákona ohlášení lhůty, do kdy bude odstraněna. Toto ohlášení přijímá obec podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. d). Je-li drobná stavba součástí kulturní památky, musí její vlastník navíc splnit podmínky zákona o státní památkové péči.
- ad e) Podle § 77 stavebního zákona provádí kolaudaci stavební úřad, který vydal stavební povolení. Jestliže informační, propagační a reklamní zařízení povolila obec podle § 124 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, je příslušná i k jeho kolaudaci, pokud po ohlášení stanovila podle § 71 odst. 4 stavebního zákona, že zařízení lze provést jen na základě povolení, a v tomto povolení určila podle § 76 odst. 2 citovaného zákona, že vyžaduje kolaudaci.
- ad f) Obec zabezpečuje výkon státního stavebního dohledu. Dohled fakticky provádějí orgány státního stavebního dohledu, jimiž jsou pověřeni pracovníci obcí, které nejsou stavebními úřady, avšak pouze při výkonu působnosti podle § 122 a 124 stavebního zákona, jak výslovně stanoví § 99 písm. b) stavebního zákona. Tito pracovníci mohou vykonávat všechny úkony státního stavebního dohledu, ale jen v rámci působnosti obcí, obsažené v citovaných ustanoveních.

Ústava ČR určuje v čl. 79 odst. 1, že působnost správních úřadů lze stanovit pouze zákonem. Stavební ani jiný zákon nestanoví, že by obec, která není stavebním úřadem a vykonává pouze přenesenou část pravomocí stavebního úřadu, mohla rozhodovat v dalších věcech, které sice s její působností úzce souvisí, ale nejsou v § 124 obsaženy. Jde například o dodatečné povolování drobných staveb a stavebních úprav (§ 88 odst. 1 písm. b), o ukládání sankcí podle § 106, rozhodování o rozsahu oprávnění ke vstupu na cizí nemovitosti (§ 134 odst. 4), samostatné rozhodování o uložení opatření na sousedním pozemku a stavbě (§ 135). Tato rozhodnutí nemůže obec vykonávající přenesenou část pravomocí stavebního úřadu vydávat, byť by se to v některých případech mohlo jevit jako účelné.

Stejná situace je rovněž u povolování výjimek z obecných technických požadavků na výstavbu, protože § 138a odst. 3 stavebního zákona bez dalšího stanoví, že o těchto výjimekách rozhoduje stavební úřad příslušný rozhodnout ve věci; tato nová agenda není ve výčtu pravomocí přenesitelných na obce podle § 124 stavebního zákona ani zmíněna. Princip, že o výjimce i ve věci samé rozhoduje tentýž stavební úřad, je obecnou zásadou; pokud však na základě speciálního ustanovení zákona, tj. § 124, byla část rozhodovacích pravomocí stavebního úřadu přenesena na obec, nemohla tím být přenesena i kompetence k povolování výjimek. Obec s přenesenou částí pravomocí vystupuje při jejím vykonávání jako stavební úřad, avšak důsledně jen u těch pravomocí, které jsou v § 124 odst. 1 písm. a) až f) stavebního zákona taxativně vymezeny. Případy, kdy dojde k situaci, že o výjimce bude rozhodovat stavební úřad a ve věci samé pak obec, která stavebním úřadem není, budou v praxi spíše ojedinělé; navíc s ohledem na odbornou i právní náročnost by agenda výjimek byla zřejmě nad možností obce.

Příslušnost k projednávání přestupků podle § 105 stavebního zákona se řídí zákonem o přestupcích, z jehož ustanovení § 46 odst. 1,

§ 52 a § 53 odst. 1 vyplývá, že obce projednávají přestupky na úseku státní správy ve věcech, které jsou jim svěřeny. Pokutu za spáchaný přestupek může tedy obec, která není stavebním úřadem, uložit jen v rozsahu § 124 tohoto zákona; u sankcí za správní delikty podle § 106 je však pravomoc svěřena pouze stavebním úřadům.

Přístavby a nástavby drobných staveb, v případech kdy po jejich dokončení celá stavba nepřekročí parametry drobné stavby, podléhají pouze režimu ohlášení. Bylo by neodůvodnitelné požadovat na takovéto změny stavební povolení od stavebního úřadu, když novostavbu drobné stavby stejných rozměrů lze realizovat na základě ohlášení obecnímu úřadu, který stavebním úřadem není.

K obsahu výrazů „zateplování a barevné řešení fasád“ panelových domů.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu MMR ze dne 21.5.1999 čj. K-215/99)

Zateplování fasád panelových domů může být stavebně technicky prováděno více způsoby i technologiemi a za použití různých materiálů. Zpravidla půjde o stavební úpravu, tedy změnu dokončené stavby podle ustanovení § 139b odst. 3 písm. c) stavebního zákona, ve znění vyhlášeném pod č. 197/1998 Sb.

Tato stavební úprava vyžaduje ohlášení stavebnímu úřadu – jsou-li splněny podmínky uvedené v § 55 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, anebo stavební povolení, mění-li se vzhled či v některých případech (např. při zasklívání lodžii) i způsob užívání částí stavby a nelze vyloučit ani zásahy do nosných konstrukcí stavby.

Obsah i přílohy ohlášení, stejně jako žádosti o stavební povolení, jsou standardní a vyplývají ze stavebního zákona a prováděcí vyhlášky č. 132/1998 Sb.; předkládání certifikátů materiálů, které mají být použity, zákon ani vyhláška výslovně nevyžadují.

Výraz „barevné řešení fasád“ je velmi neurčitý a v předpisech není používán. Pokud by v konkrétním případě šlo o běžnou opravu fasády či obnovu nátěru jejího povrchu, jednalo by se o udržovací práce, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení (§ 56 písm. h) stavebního zákona, § 14 písm. a) vyhlášky č. 132/1998 Sb.). Jestliže by však provedení nové povrchové úpravy (nátěru) fasády mohlo ovlivnit vzhled stavby anebo by se takové práce měly provádět na stavbě, která je kulturní památkou, vyžaduje se ohlášení stavebnímu úřadu (§ 55 odst. 3 stavebního zákona). Jsou-li pochybnosti o splnění stanovených podmínek, resp. o aplikaci citovaných ustanovení, je třeba v konkrétním případě zjistit stanovisko příslušného stavebního úřadu.

K postavení občanských sdružení jako účastníků řízení vedených stavebními úřady podle stavebního zákona (§ 70 zák. č. 114/1992 Sb.).

(ze stanoviska odboru stavebního řádu MMR zpracovaného v součinnosti s odborem výstavby Magistrátu hl. m. Prahy v březnu 1999)

Nevhodná formulace § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, způsobuje problémy v praxi stavebních úřadů. V tomto ustanovení je uvedeno:

- (1) Ochrana přírody podle tohoto zákona se uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů při orgánech ochrany přírody.

- (2) Místně příslušná organizační jednotka občanského sdružení, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, pokud má právní subjektivitu (pozn. registrace u MV), požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby byla předem informována o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona.

- (3) Občanské sdružení je oprávněno účastnit se takového správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů od zahájení řízení orgánu státní správy, který řízení zahájil; v tomto případě má postavení účastníka řízení.

Aplikace zákona nečiní problémy u řízení zahajovaných z úřední povinnosti, které je zahájeno prvním úkonem správního orgánu vůči stavebníkovi. Tímto úkonem, kterým je obvykle oznámení o zahájení řízení, může SÚ současně splnit povinnost informovat občanské sdružení o zahájení konkrétního správního řízení s tím, že se sdružení může do 8 dnů od zahájení řízení jako účastník řízení přihlásit.

Problém nastává u řízení návrhových, kdy dnem zahájení řízení je den podání návrhu nebo žádosti u SÚ. V tomto případě je velmi obtížné, aby se občanské sdružení stačilo do 8 dnů od zahájení řízení jako účastník řízení přihlásit, když ho SÚ musí ještě mezitím o zahájeném správním řízení informovat. Na danou problematiku existují dva různé právní názory.

Např. MŽP ve svém stanovisku z 13.3.1995, publikovaném i ve Stavebně správní praxi 2/96, uvádí, že orgán státní správy nepodává informace příslušnému sdružení automaticky, ale na základě jeho žádosti. Pokud sdružení požádá o poskytnutí informací v době, kdy již řízení bylo zahájeno, nelze splnit požadavek zákona, aby informace byla podána předem. Vzniku takové situace může sdružení podle MŽP čelit podáním tzv. generální žádosti o poskytování informací ve smyslu § 70 zákona č. 114/1992 Sb.

Podle jiného stanoviska MŽP (adresovaného Dětem Země) osmidenní lhůta pro oznámení účasti občanského sdružení ve správním řízení podle § 70 odst. 3 citovaného zákona počíná běžet ode dne, kdy správní orgán uvědomil možného účastníka řízení o tom, že řízení bylo zahájeno (názor je opřen i o rozhodnutí ministra ŽP č.j. M/2220/95, SRK/248/k-283/95). Jestliže sdružení oznámí svou účast ve správním řízení po osmidenní lhůtě, účastníkem řízení se nestává. Pokud správní orgán opomene sdružení informovat o zahájení řízení, ačkoli to vyneslo požadavek podle § 70 odst. 3 cit. zákona, je dána možnost napadení vydaného rozhodnutí mimořádnými opravnými prostředky (obnova řízení, přezkoumání mimo odvolací řízení).

MMR s názorem na počátek běhu osmidenní lhůty nesouhlasí s odvoláním na dikci cit. zákona, který jasně stanoví tuto lhůtu pro přihlášení se jako účastník ke konkrétnímu správnímu řízení od zahájení řízení, tzn. v návrhovém řízení ode dne podání žádosti nebo návrhu (§ 70 odst. 3).

Občanské sdružení je oprávněno zúčastnit se konkrétního správního řízení jako jeho účastník, jestliže oznámí svou účast písemně do 8 dnů od zahájení řízení stavebnímu úřadu, který řízení zahájil. Na základě § 70 odst. 2 cit. zákona může však občanské sdružení uplatnit u stavebního úřadu tzv. generální žádost o podávání informací o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních dotýkajících se oblasti jeho zájmu v určitém území z hlediska záko-

na č. 114/1992 Sb. Stavební úřad v takových případech neprodleně vyrozumí sdružení, že byl podán určitý návrh či žádost, a pokud sdružení do 8 dnů od zahájení řízení písemně oznámí svou účast v tomto konkrétním řízení, stavební úřad s ním dále nakládá jako s účastníkem řízení.

Je proto třeba důsledně rozlišovat generální žádost o podání informací (o připravovaných zásadách a zahajovaných správních řízeních v určitém území), kterou lze považovat za legitimní, od tzv. generálního přihlášení se jako účastník správních řízení, které je nepřijatelné, protože nemá oporu v zákoně č. 114/1992 Sb., který připouští pouze přihlášení se do konkrétního zahájeného řízení.

Pokud se občanské sdružení přihlásí do řízení po uplynutí osmidenní lhůty od zahájení řízení anebo se domáhá postavení účastníka řízení bez splnění ostatních podmínek stanovených v § 70 odst. 2 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., stavební úřad podle § 14 správního řádu rozhodne, že občanské sdružení účastníkem řízení není.

Je nutno upozornit, že uvedené názory jsou stanoviska správních úřadů pro aplikaci zákona v praxi; nemohou však být považována za závazný výklad zákona. Ten může v konkrétním případě podat jen soud.

K oprávnění obce vydat obecně závaznou vyhlášku podle § 71 odst. 6 stavebního zákona.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu MMR ze dne 17.6.1999 čj. K-237/99)

Podle § 71 odst. 6 stavebního zákona obec může obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti stanovit své požadavky pro umístování zařízení ve svém územním obvodu z hlediska místních podmínek. Slovo „zařízení“ je legislativní zkratkou pro „informační, reklamní a propagační zařízení“.

Do samostatné působnosti obce patří tato problematika proto, že jde o věci související s tvorbou životního prostředí, vzhledem obce, i jejím hospodářským a kulturním rozvojem, tedy o vlastní záležitosti obce vymezené všeobecně v ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Nejde o záležitosti vyžadující jednotné řešení na celém území státu, jejichž výkon přísluší státu, tudíž o státní správu, kterou by obec vykonávala jako přenesenou působnost.

Podle ustálené judikatury Ústavního soudu je výčet samostatné působnosti uváděný v § 14 odst. 1 zákona o obcích z hlediska

zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek nutné považovat za taxativní, neboť tam, kde obec vystupuje jako subjekt určující zákazy a příkazy, může tak s ohledem na čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 4 Ústavy činit jen v případě výslovného zákonného zmocnění. Při výkonu samostatné působnosti, vymezené demonstrativně v § 14 odst. 2 zákona o obcích, obec jako subjekt určující pro občana povinnosti jednostrannými zákazy a příkazy nevystupuje. Aby mohly obce své požadavky pro umístování zařízení ve svém územním obvodu z hlediska místních podmínek upravit obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti a nedostaly se přitom do rozporu s ústavními zásadami, musel to stavební zákon výslovně stanovit.

Podle § 13 odst. 2 zákona o obcích se obec při výkonu samostatné působnosti řídí jen zákony a obecně závaznými právními předpisy vydanými ústředními orgány státní správy k jejich provedení. Podle § 16 odst. 2 tohoto zákona obecně závazné vyhlášky musí být v souladu se zákony a právními předpisy vydanými ústředními orgány státní správy k jejich provedení.

Obec proto nesmí při vydávání obecně závazné vyhlášky podle § 71 odst. 6 stavebního zákona překročit zákonné zmocnění v tomto ustanovení uvedené a nesmí se dostat do rozporu s jeho prováděcími předpisy, v tomto případě zejména s vyhláškou č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, a vyhláškou č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu. Stavební zákon zmocnil obec, aby obecně závaznou vyhláškou stanovila své požadavky pro umístování zařízení ve svém územním obvodu z hlediska místních podmínek, nezmocnil ji však k tomu, aby obecně závaznou vyhláškou na svém území umístování těchto zařízení zakázala, a tímto jednostranným zákazem omezila výkon práv fyzických i právnických osob bez zákonného zmocnění. Taková vyhláška by podle našeho názoru porušovala ustanovení čl. 4 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 4 Ústavy.

Z textu ustanovení § 71 odst. 6 stavebního zákona vyplývá, že jde o obecné zmocnění vztahující se na všechna informační, reklamní a propagační zařízení, která jsou umístována na pozemku nebo stavbě a jsou viditelná z veřejných prostorů, tj. i na taková, která nemají plochu větší než 0,6 m².

Obec je zmocněna stanovit požadavky na umístování těchto zařízení, nesmí však stanovit požadavky na jejich povolování, na podklady přikládané k ohlášení apod.